

ALENA PROKOPOVÁ / 21. 10. 2016

Pustina

Od 30. října mohou diváci HBO sledovat osmidílnou televizní minisérii, která je dalším exkluzivně pojatým, původním českým projektem společnosti HBO Europe.

Termín „quality television“ se v poslední době používá velmi často, nejde však o žádnou novinku. Takto označované pořady, určené náročnějšímu televiznímu publiku, existovaly už v padesátých letech. Dnes se toto označení používá hlavně v souvislosti se seriálovou tvorbou pro malou obrazovku, ve které se angažuje nepřehlédnutelné množství úspěšných filmových režisérů a herců. Novou tvář televize už před téměř dvaceti lety začala rýsovat společnost HBO. Na dnes už klasické seriály *Odpočívej v pokoji*, *Rodina Sopránů* nebo *Sex ve městě* v současnosti navazuje i původní tvorba jejích „neamerických“ poboček.

Česká produkce z dílny HBO Europe si získala mezinárodní respekt především díky třídílné minisérii *Hořící keř* (2013). Projekt, který získal jedenáct Českých lvů, vznikl podle scénáře Štěpána Hulíka, který svou jedinečnost nyní potvrzuje dalším původním, autorským projektem – osmidílnou minisérií *Pustina*.

Na režisérské stoličce se při jejím natáčení střídali Ivan Zachariáš a Alice Nellis. V produkci české HBO tak jde o další logický krok k samostatnosti. Předchozí původní projekty totiž obsahovaly nějaký „cizorodý“ prvek: seriály *Terapie* a *Až po uši* byly formáty převzatými z izraelských originálů, *Mamon* původně vznikl v Norsku a *Hořící keř* – navzdory zcela specificky českému tématu palachiády – režírovala polská režisérka Agnieszka Hollandová. *Pustina*, za níž opět stojí malá, agilní produkční společnost nutprodukce, je ovšem suverénně českým dílem. Autorský tým ovšem maximálně využil zázemí mezinárodního mediálního giganta HBO – ať už jde o přispění osvědčeného hudebního skladatele Davida Boultera či dramaturgické vstupy producenta Stevea Matthewse. Kvality *Pustiny* jako prominentního mezinárodního projektu ovšem zajistil samotný koncepční a velkorysý přístup HBO.

Premiérové uvedení prvních dvou dílů na MFF Karlovy Vary (červenec) a projekce celého seriálu na MFF v Torontu (září) ukazuje, že podstatou nových projektů „quality television“ je jejich filmovost. Uvádění na velkém plátně v kinosále tyto nové, televizní projekty klidně snesou. Jejich tvůrci se vyjadřují vizuálně nekompromisně a vypravěčsky soustředěně, s profesionální důsledností a v rámci neošizené produkce.

Díky *Pustině* se mezi úspěšné filmaře, kteří přijali výzvu pracovat pro televizní obrazovku, po spolupráci na seriálu *Nevinné lži* (2013–14) znovu zařadila Alice Nellis. Ivan Zachariáš, který prvními dvěma díly stanovil vysoké vypravěčské standardy *Pustiny* (a natočil ještě díly pět a šest), je sice držitelem stovky cen za reklamní tvorbu, ale jako režisér celovečerního filmu debutuje. Práci pro filmové plátno si však už několikrát vyzkoušel coby autor znělek MFF Karlovy Vary.

Parametry „vážného díla“ si *Pustina* stanovila i žánrem temného kriminálního thrilleru. Ve zdevastované krajině severních Čech se odehrávají dramatické osudy členů malé vesnické komunity, kterou těžbařské aktivity hrozí připravit o domov. Agilní mladá starostka (Zuzana Stivínová) nebojuje jen s velkou těžební společností, která nabízí vesničanům vysoké odstupné výměnou za to, že opustí své domy, ale i s rezignací, zlobou a potměšilostí některých svých sousedů. Současně hrdinka řeší zmizení své čtrnáctileté dcery, po které marně pátrá policie. Život ve vesnici totiž neovlivňuje jen těžba uhlí, ale i místní diagnostický ústav, jehož chovanci (Oskar Hes a Janek Gregor) se samozřejmě hned ocitnou mezi podezřelými. Ve hře je navíc starostčin bývalý, duševně rozvrácený manžel (Jaroslav Dušek), který se na vlastní pěst pouští do pátrání po ztracené dceři.

Hledání pravdy je plné nepříjemných odhalení: nejen dospělí, ale i mladiství hrdinové totiž před okolím ledacos skrývají. Diváka tak minisérie neláká jen k tomu, aby sledoval napínavou kriminální zápletku, ale zatahuje ho i do „etického“ dramatu zkoumajícího morální odvahu a upřímnost jednotlivých postav. Přestože *Pustina* je dramatem pracujícím se současnými reáliemi, sbližují ji tyto prvky s předchozím dílem Štěpána Hulíka – *Hořícím keřem*.

Pustina, jejíž poslední díl uvidí diváci HBO před necelý týden Štědrým dnem, tak nijak nepřipomíná líbivou a harmonizující zábavu, kterou jsme si zvykli v televizi spojovat s předvánočním časem.

Pustina (ČR 2016), režie: Ivan Zachariáš, Alice Nellisová, scénář: Štěpán Hulík,
kamera: Štěpán Kučera, Matěj Cibulka, hudba: David Boulter, střih: Filip Malásek,
Vladimír Barák, zvuk: Jakub Čech, Pavel Rejholec, hrají: Zuzana Stivínová, Jaroslav
Dušek, Eliška Křenková, Leoš Noha, Jan Cína, Štěpán Benoni, Eva Holubová a další. 8
x cca 60 min. Premiéra 1. dílu: 30. 10. 2016